

Maisteri Aarni Erä-Eskon inventointilöytöjen mukaan oli Kemijärven pitäjän Kemijoen varrella sijaitsevassa Juujärven kylässä tavattavissa useita kivi-kautisia asuinpaikkoja. Koska Pirttikosken voimalaitoksen säännöstelypato tulee nostamaan sen yläpuolella olevaa Kemijoen pintaa usealla metrillä, jolloin rantojen muinaisjäännökset jäävät ainakin osittain veden alle, otti Muinaistieteellinen toimikunta Juujärven tutkimisen kesän 1957 kenttäohjelmaansa (ks, Erä-Eskon inventointikertomusta top. ark:ssa)

Tutkimustyöt suoritettiin täällä 18.6.-13.7.1957. Useista kaivausmahdollisuuksista voitiin vain seuraavat kolme toteuttaa. Muut olivat, kuten Niemen RN:o 8 asuinpaikka, vielä sateen jatkuessa liian vetisiä, taikka viljelysten alla.

Anttila I

Kylä: Juujärvi
Talo: Anttila RN^o 12
Om.: Ilmari Schroderus
Os. Juujärvi

KM 1434441-121

Kartat 1-15

Valokuvat f 22219-22241

Tutkimukset suoritettiin täällä 18.6.-7.7. Talon "Antinranta" nimiseltä pellolta oli vuosien kuluessa löydetty useita kiviesineitä. Ko. pelto sijaitsee n. 150-200 m Anttilan asuinrakennuksesta länteen (liitteet 1-2)

Anttilan isännän kertoman mukaan hän itse oli tävannut täältä ojaa kaivaessaan tulisijan. Toiseksi hän oli löytänyt taltan matalan veden aikana paljaana olevalta karilta Antinrannan edustalta (liite 2 löytökohdat 1 ja 2)

Tältä kohdista hiukan jokea alaspäin ja naapuritilan, Kujalan, peltojen kohdalla olevan toisen karin keskeltä oli Pauli A. Juujärvi löytänyt kivitaltan (liite 2, löytökohta 3).

Samalta Antinrannalta tarkemmin tuntemattomasta paikasta oli myös Kalle A. Juujärvi löytänyt kivitaltan.

Täällä muokatun pellon pinnalla näkyi runsaasti kvartsi-iskoksia, joiden mukaan paalutettiin ja kaivettiin pohjois-etelä suunnassa 1 m leveä koeoja muokatun pellon länsilaitaa pitkin, kohtisuoraan joen törmää vastaan, aina jokeen saakka. Pellon puolella koeoja kulki pohjoiseer avautuvan ja törmän pohjoispuolelle päättyvän lahdekkeen reunoitse. Tätä koeojaa laajennettiin törmällä molemmin puolin. Törmän suuntaisena kohtisuoraan edellistä koeojaa vastaan kaivettiin vielä toinen koeoja, jota sitäkin laajenneltiin varsinaiseksi kaivausalueeksi (liitteet 2-8)

Asuinpaikka sijaitsee korkean harjun pohjoispuolelta suojaamassa jokilaaksossa jokivesien muodostamalla lieteharjannetörmällä. Sen ja harjun väliin jää matalampi, tulvan aikana veden alla oleva, kostea niittyalue. Tämä uoma lähtee joesta Anttilan talon kohdalla ja yhtyy taas jokeen liitteessä 1-2 näkyvässä lahdekkeessa (liitteet 1-2 ja 4, valokuvat 13-15, 19)

Kaivausalueen kiintopisteen korkeus vaakittiin käyttäen Juujärven kylässä maanteiden risteyksessä olevaa HT:n kiintopistettä № 15, jonka korkeus on 151.309 m ymp. Anttila I:n kiintopisteen korkeudeksi saatiin täten 131.08 m ymp.

Maaperä oli metrejä vahvaa ruokamultakerrosta, jossa paikoin oli liika-, puna- ja nokimaalaikkuja sekä hiililäiskiä, joskaan ei erityisen voimakkaan värisinä. Entisiä liesikiviä oli myös hajallaan siellä täällä (liitteet 4,7,14-15).

Muokkaamattomassa pellossa kasvoi sammalta, heinää, kulleroa, kissankäpälää, oravanmarjaa, orvokkia ja nurmitatarta. Paikoitellen joen törmällä kasvoi tuomea ja mäntyä sekä pohjoispoukamassa pihlajaa, pajua ja koivua (valokuvat 3,14-15,19).

Varsinaisen kaivausalueen lisäksi kaivettiin ympäristöön joukko koekuoppia (liite 3). Tulokset näistä:

Koekuoppa 1: turpeen vahvuus 1, harmaan hiedan 11 sm, alla kivetön vaalean ruskea hieta, nokiläiskä.

Koekuoppa 2: Edellistä vahvempi humus, muttei kulttuurikerroksen merkkejä.

Koekuoppa 3: Leikkaus harjanteen rinteessä, ei merkkejä kulttuurikerroksesta. N. 2 m syvällä multa alkoi muuttua hiekkapitoisemmaksi, mutta vielä 2,5 m syvyydessäkään ei tullut hiekka vastaan.

Koekuoppa 4: n. 30 sm syvästä löytyi hiilen paloja ja vielä syvemmältä palanut kivi.

Koekuoppa 5: turve 1, harmaa hieta 11 sm. Syvemmällä paikoitellen, 2-3 sm vahvuisia punamaaläiskiä.

Koekuoppa 6: Punaisia läiskiä kuten edellä.

Koekuoppa 8: Hieman punaista maata.

Koekuoppa 9: Peltomullassa vain musta laikku.

Kiinteistä muinaisjäännöksistä olivat huomattavimmat kivetyt tulisijajät. Useat liesistä olivat epämääräisiä hiili- ja nokimaalaikkuja, joissa oli kiviä siellä täällä. Ne lienevätkin olleet hajonneita. Kaikki eheämmät tulisijat joko valokuvattiin, tai niistä piirrettiin erityinen kartta (liitteet 5-13, valokuvat 1-2, 4-11)

Löydöistä mainittakoon ennen kaikkea keramiikka. Pitkä kiillepitoinen ruukun reunapala ym. paloja (14344:83) kaivettiin paikaltaan ruudusta VIII:38 (valokuva 1).

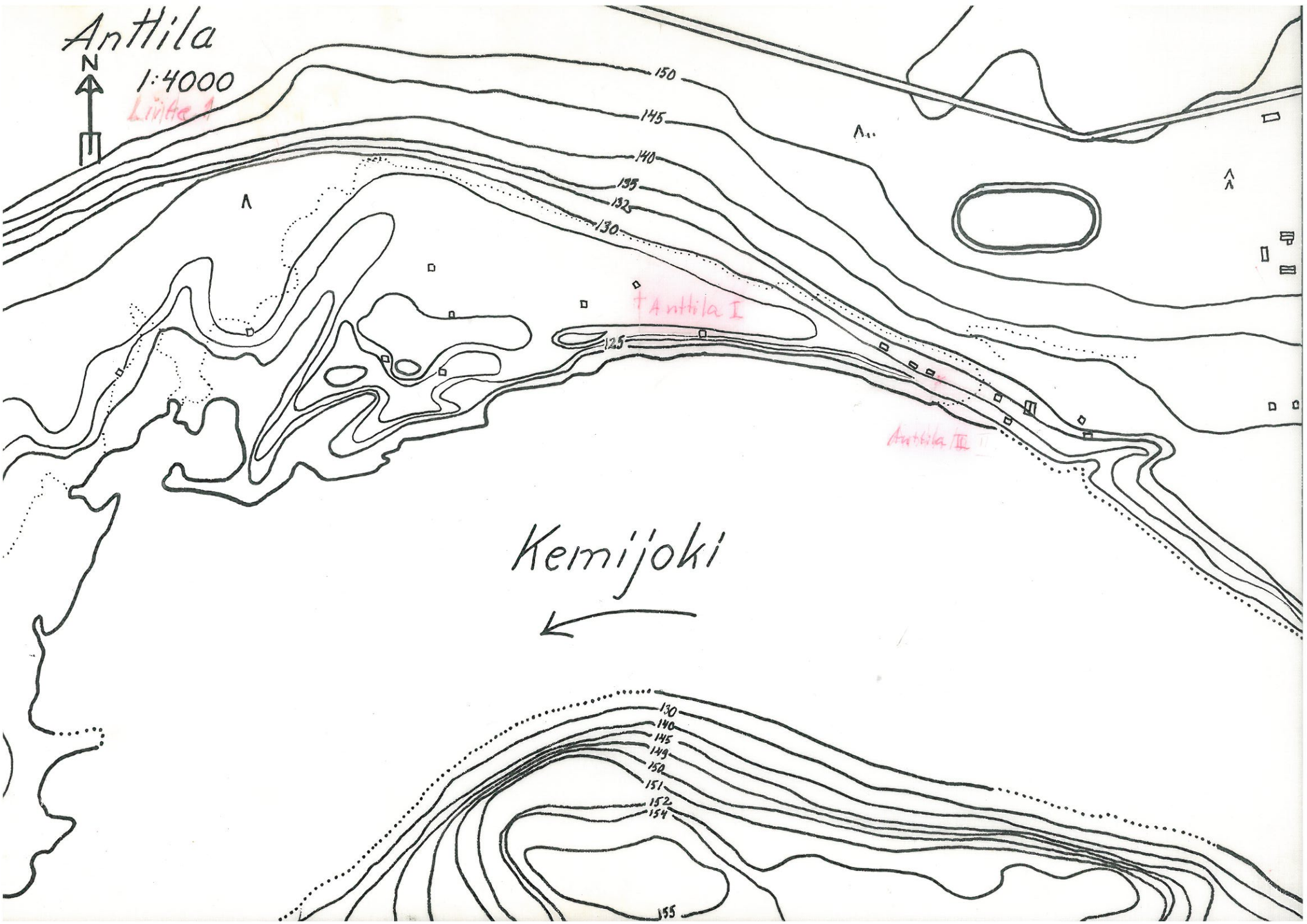
yht. kaivettun $\approx 245 \text{ m}^2$

Helmingissä 5.5.1959
Jaakko Sarkamo

Anttila

1:4000
Liitte 1

Kemijoki

Liittyy J. Sarkamon kaivauskertomukseen Kemijärven Juujärven Anttilasta v. 1957

Liite 2

Kartta

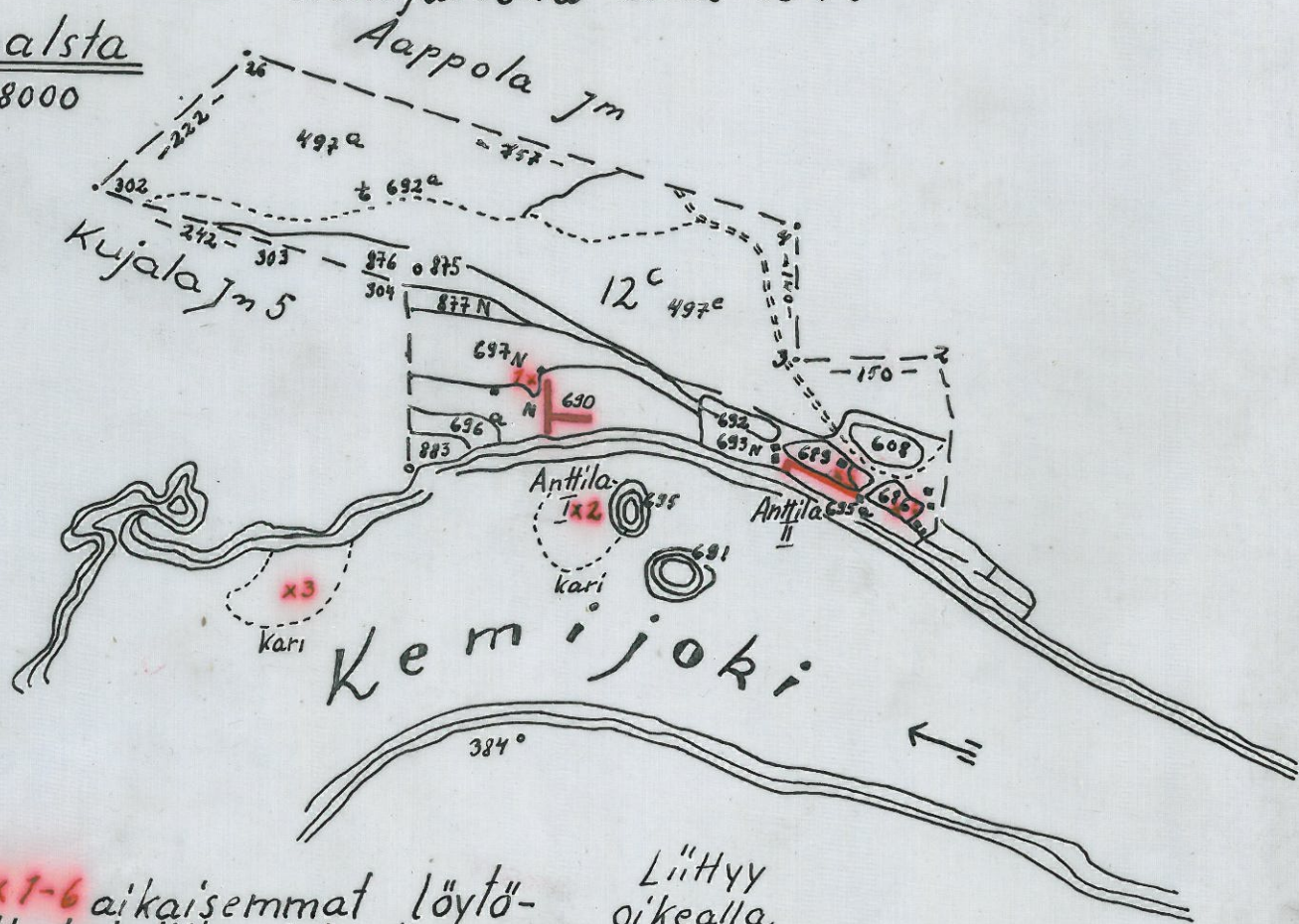
MHL:n nojalla muodostetuista tiloista Anttilan tilalla RN^o 12 ja valtion metsämaalla Kemijärven kunnan Juujärven

kylässä Lapin läänissä

Tilat muodostanut, rajat kapeilla linjoilla maalle avannut ja paaluttanut v. 1946 195. maanluustuslautakunta Lainvoimainen perustamispäätös annettu Kemijärvellä 21.12 1948

Kotipalsta
1:8000

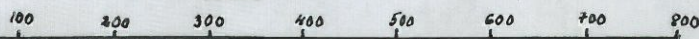

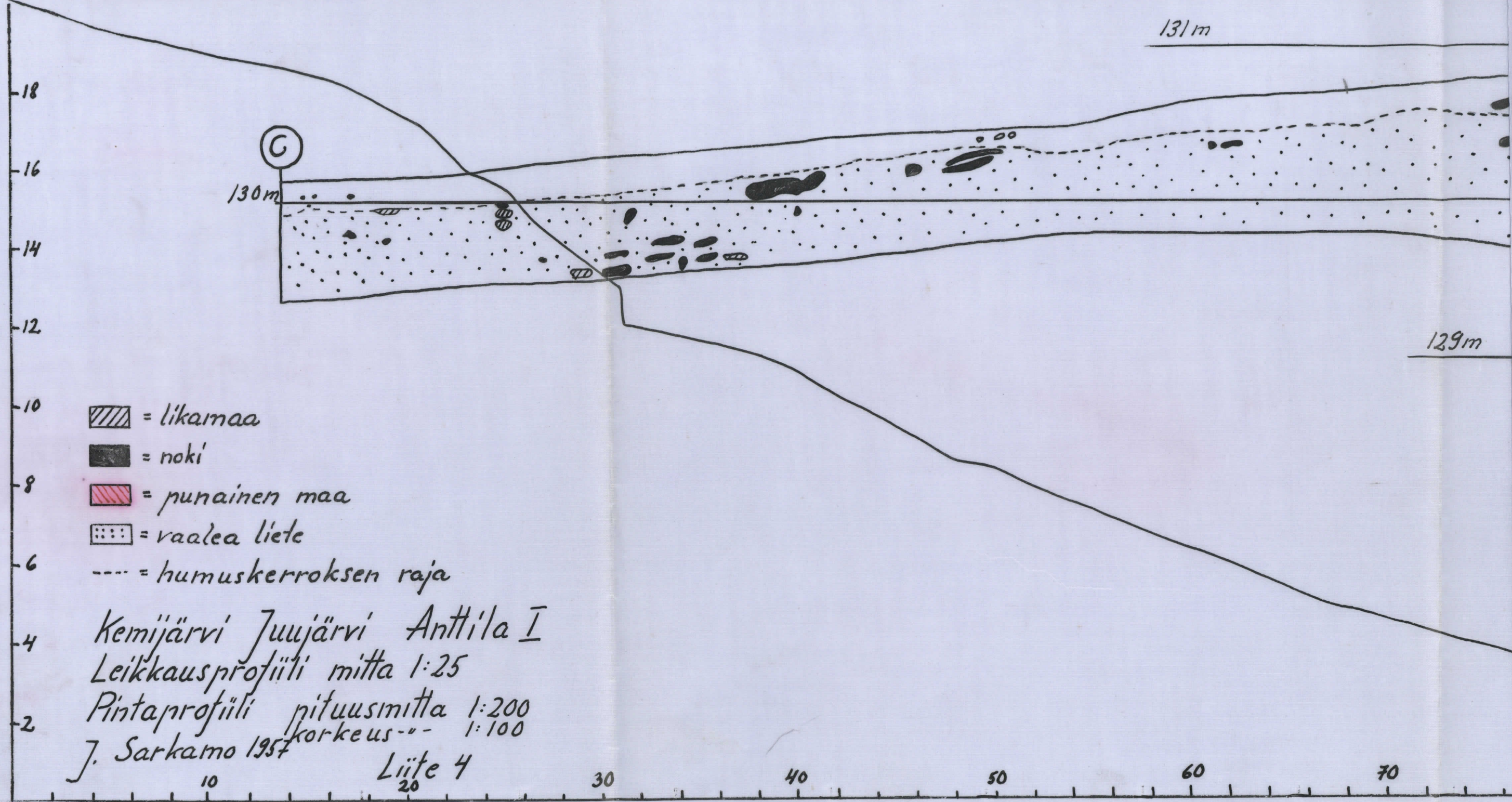
x1-6 aikaisemmat löytöpaikat Anttilan isännän Ilmari Schroderuksen mukaan.

Liittyy oikealla

Mittakaava
1:8000

- = likamaa
- = noki
- = punainen maa
- = vaalea liete
- = humuskerroksen raja

Kemijärvi Juujärvi Anttila I
 Leikkausprofiili mitta 1:25
 Pintaprofiili pituusmitta 1:200
 korkeus " " 1:100
 J. Sarkamo 1957
 Liite 4

10 20 30 40 50 60 70

131m

130m

128m

©

90

100

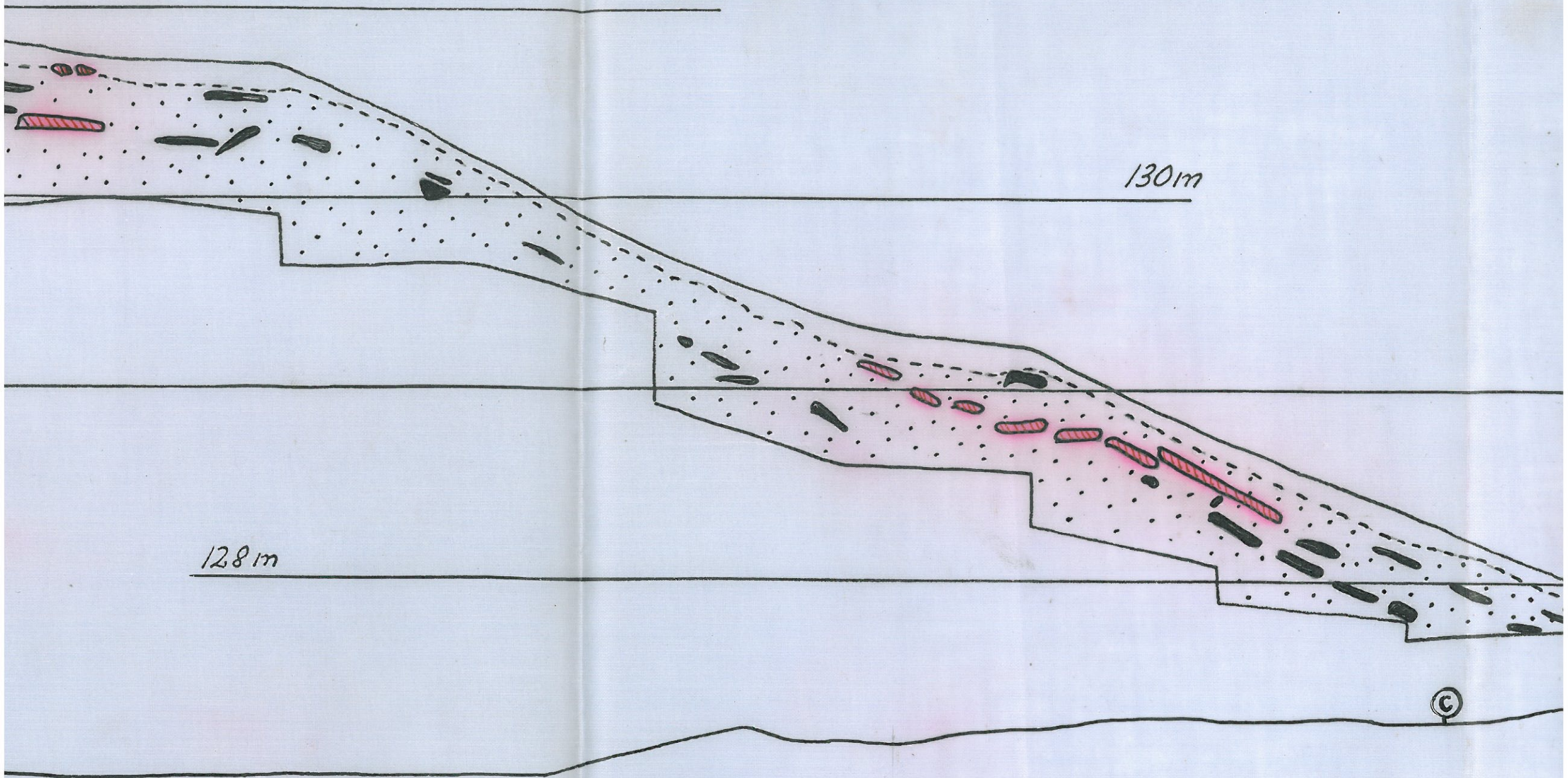
110

120

130

140

150

131m

130m

129m

128m

(B)

(C)

(B)

(A)

kemijoen
pinta

120

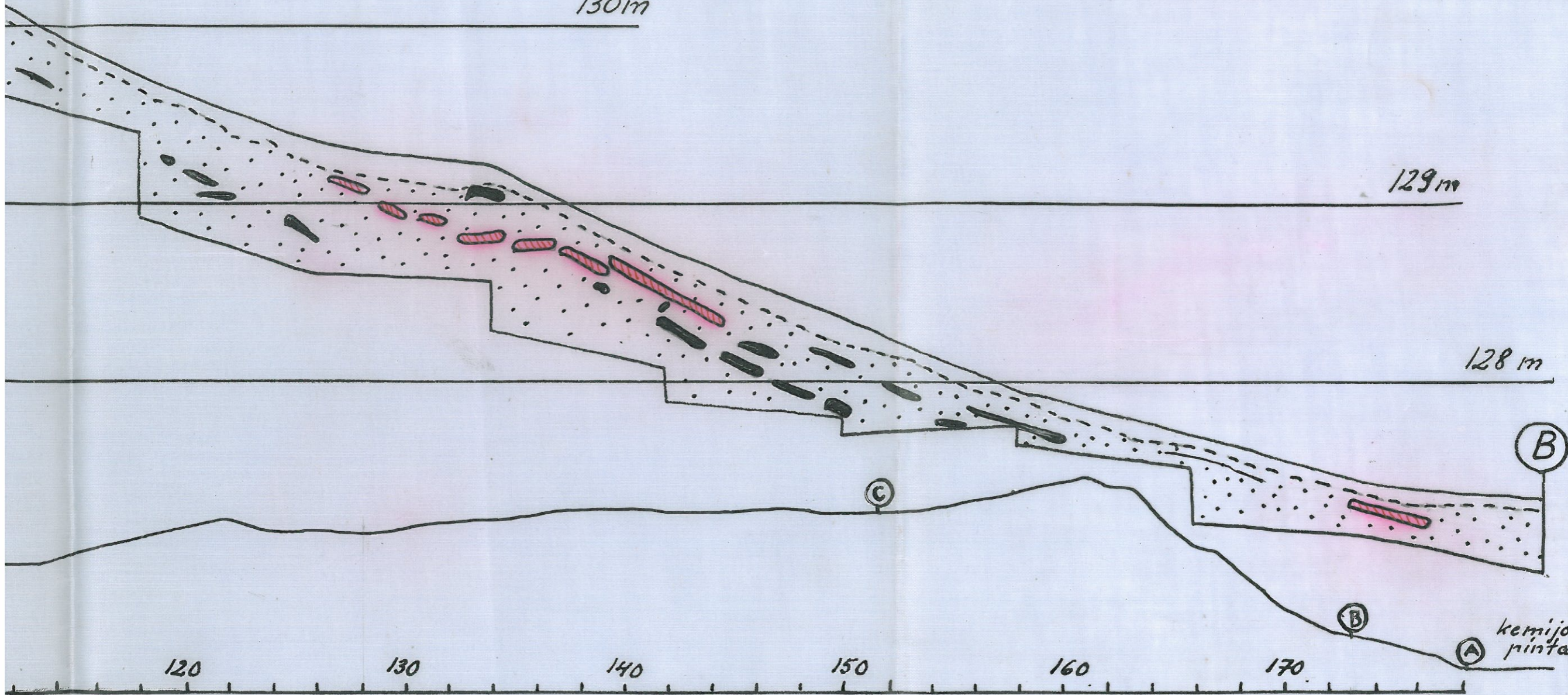
130

140

150

160

170

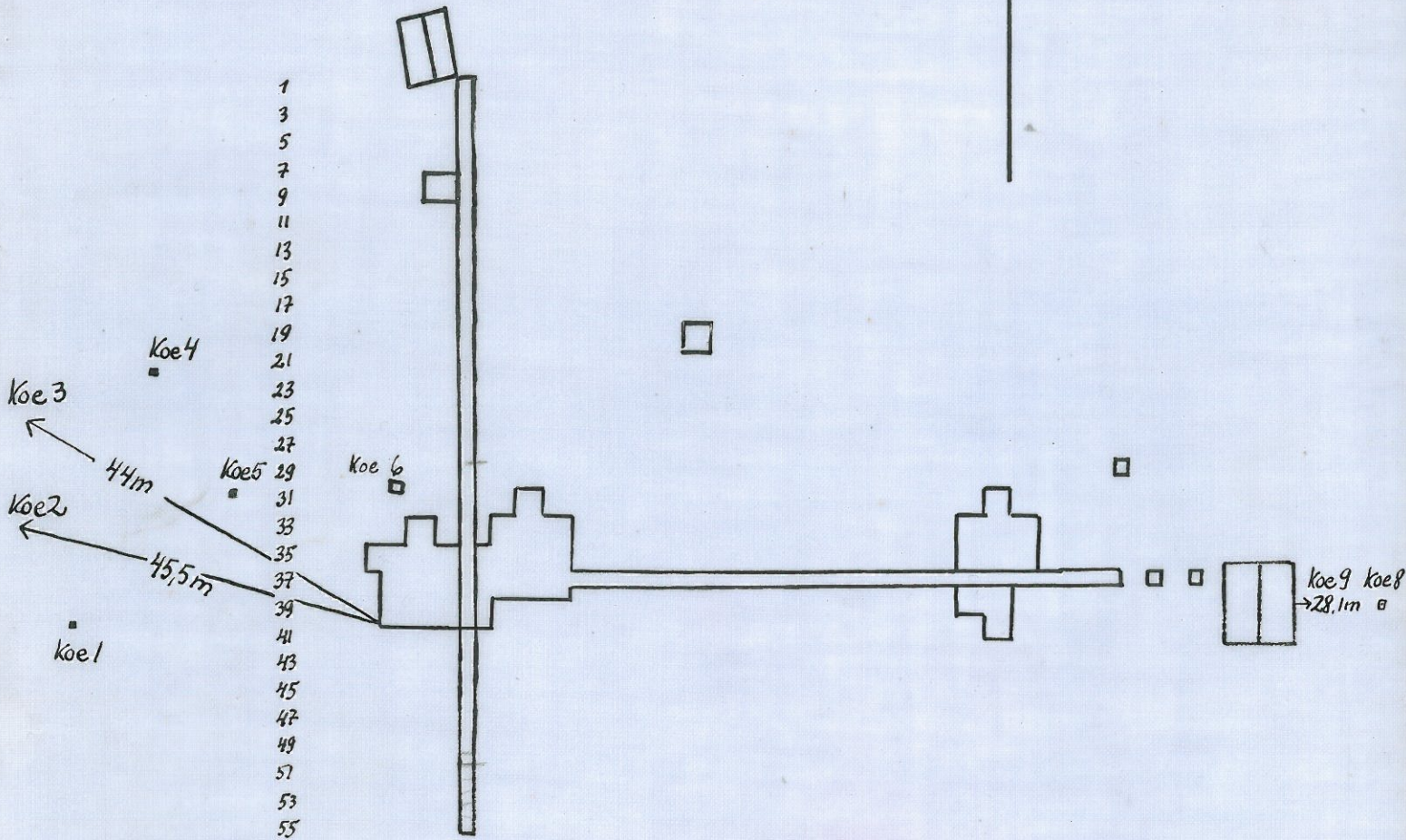
Kemijärvi Suujärvi Kaivausalueen yleiskartta

Anttila I

Mitta 1:500
J. Sarkamo 1957

Liite 3

⊙
kp

VII IX X XI XII XV XVI XVII XVIII XIX XXI XXII XXV XXVII XXIX XXXI XXXIII

Kemijärvi Juujärvi Anttila I

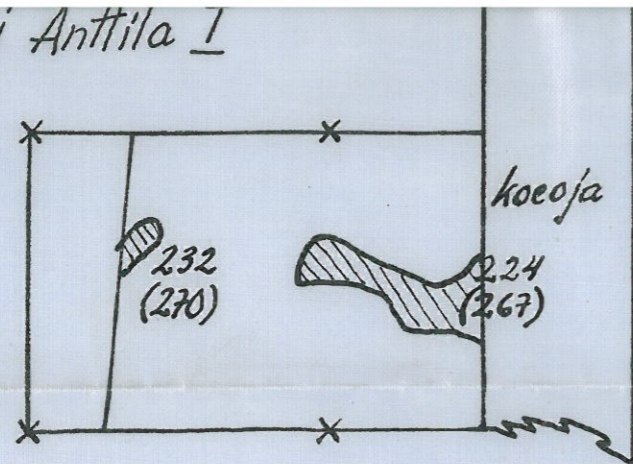
Mitta 1:50

J. Sarkamo 1957

8 Liite 6

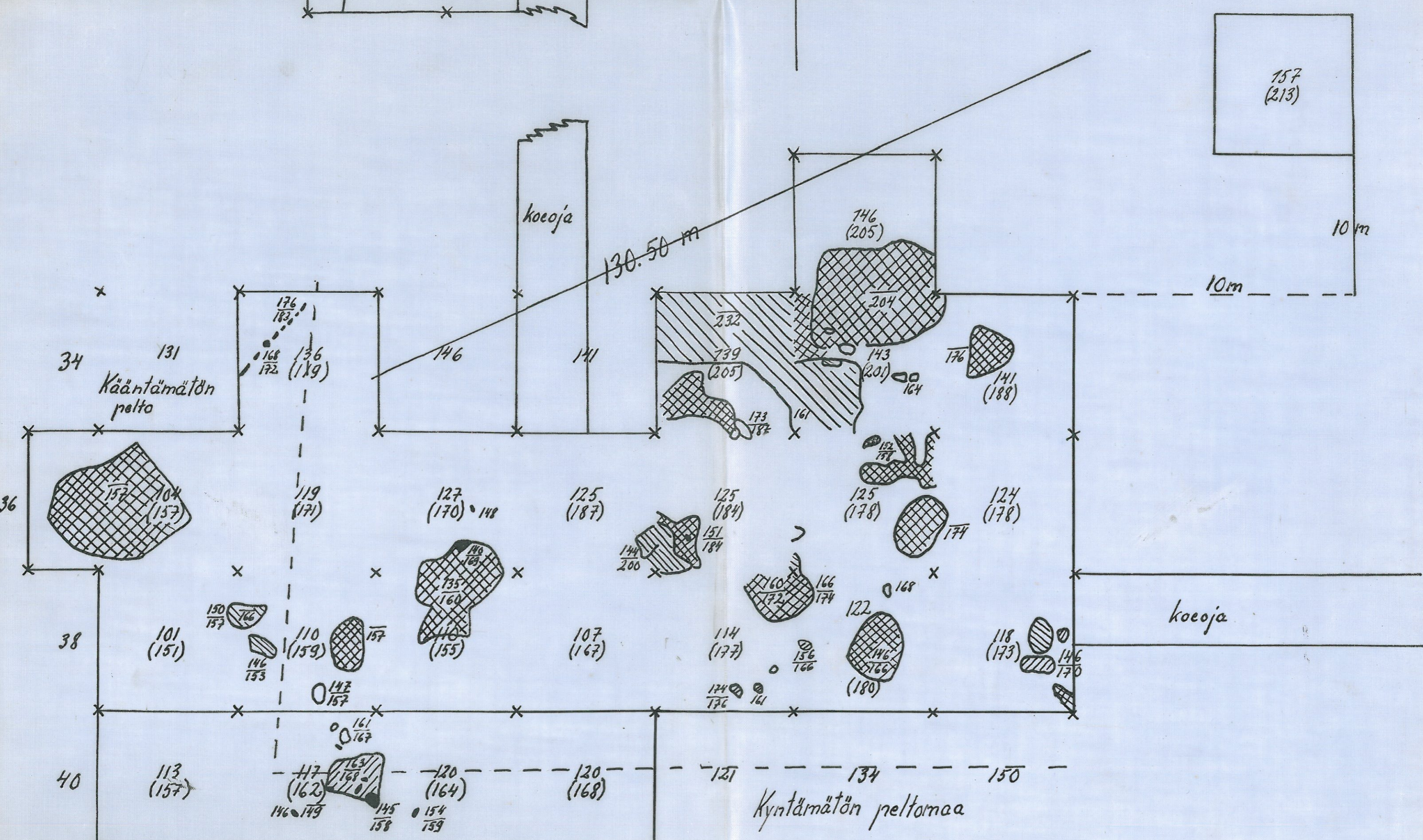
Kääntämätön pelto

9

Kaivausalueen pintakartta

K_p (kanto, johon hakattu rengas) = 0.89 = 131.09 m y.m.p.

Liite 8

Kemijärvi Suujärvi

Anttila I

Mitta 1:50
J. Sarkamo 1957

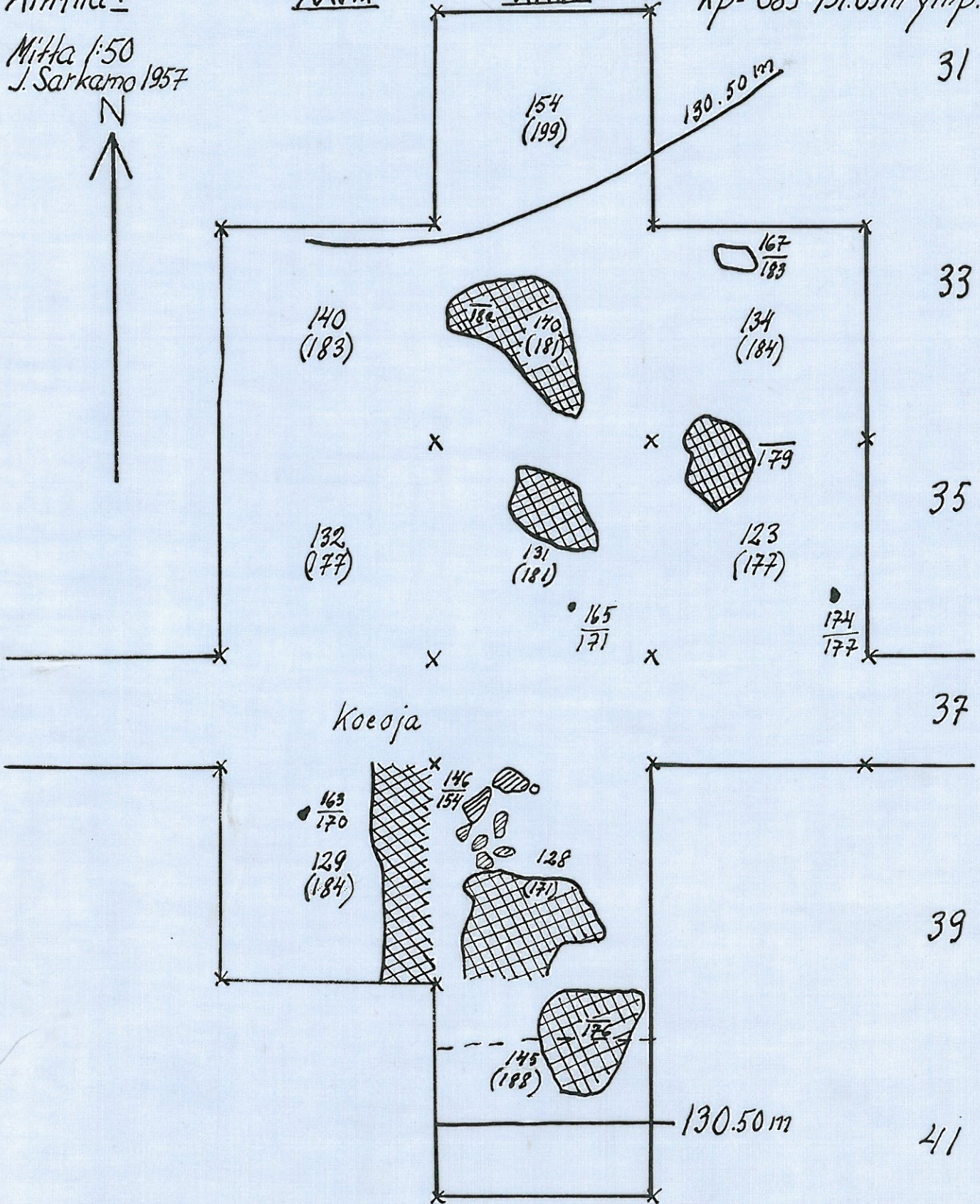

XXVIII

Kaivausalueen pintakartta

XXIX

Kp = 089 = 131.09m ymp.

31

33

35

37

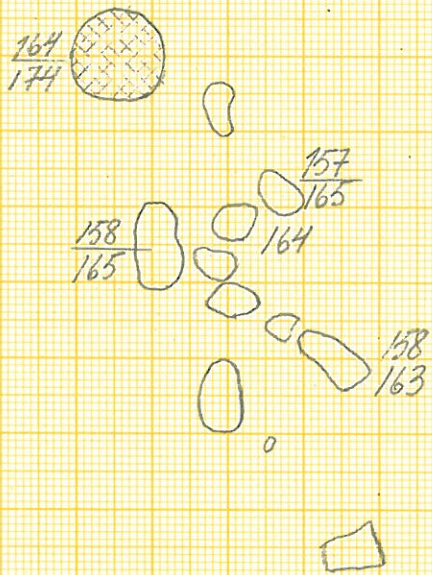
39

41

43

Kemijärvi Luujärvi Anthila I
Mittat 1.10.
J. Sankamo 1957. Liite 9.

Lien ruudussa XII:36 2. krs.

XIII:38

XIII:36

XIII:34

Kemijärvi Juijärvi Anttala I

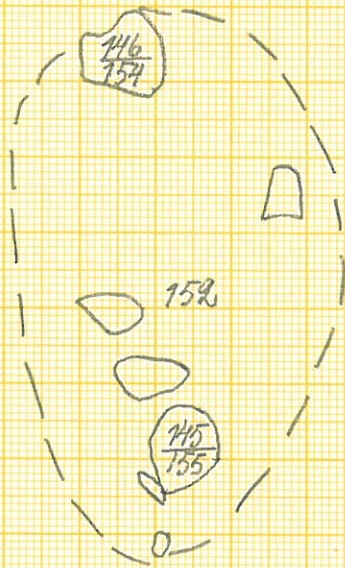
Mitta 1:10

J. Sarkama 1957. Liite 10

liesi muodossa XII:38 1. krs.

--- = hiili- ja nokimaan raja.

XIII:38

XI:38

x

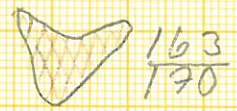
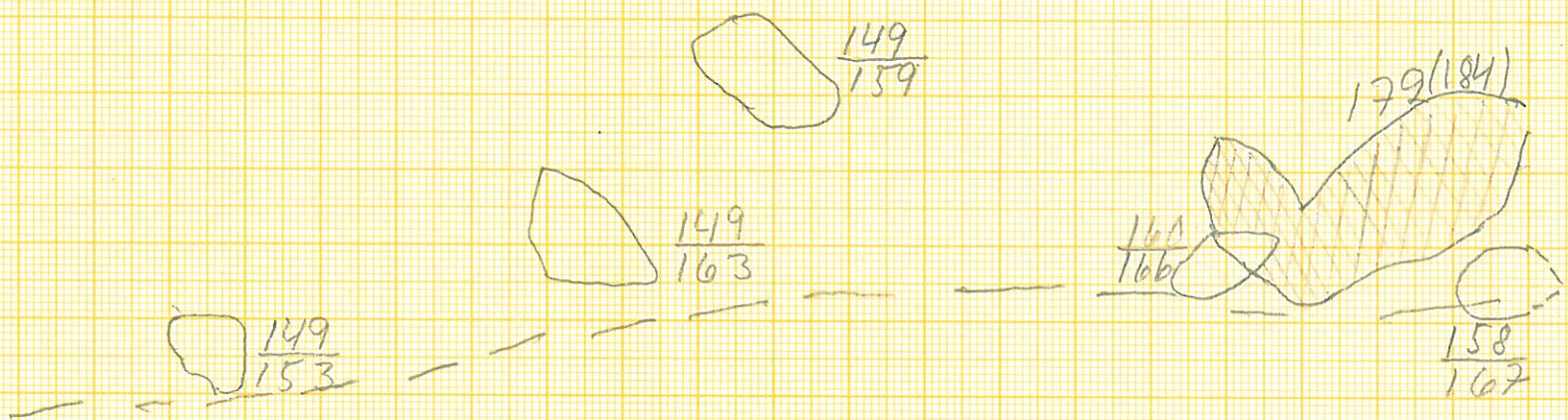
x

Kemijärvi, Juvajärvi Anttila I
J. Sarkamo 1957 Liite II.
Mitta 1:10

Liesi runoilussa XXVIII: 39

x

x

N

x

x

Kemijärvi, Juijärvi Anttila I

J. Sarkamo 1957. Liite 12

Mitta 1:10

x

Liesi suunnissa XXIX:35

x

XXIX:37

$\frac{167}{175}$

$\frac{169}{174}$

$\frac{168}{173}$

$\frac{166}{172}$

x

x

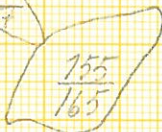
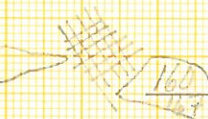
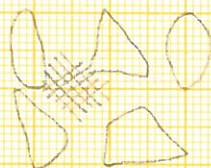
Kemijärvi Juvjärvi Anttila I
J. Sarkamo 1959. Liite 13
Milla 1:10.

XXIX:39

Liisa ruudussa XXIX:41

*

*

N° 2241

Kornijärvi Junjärvi Anttela I

Mittä 1:10

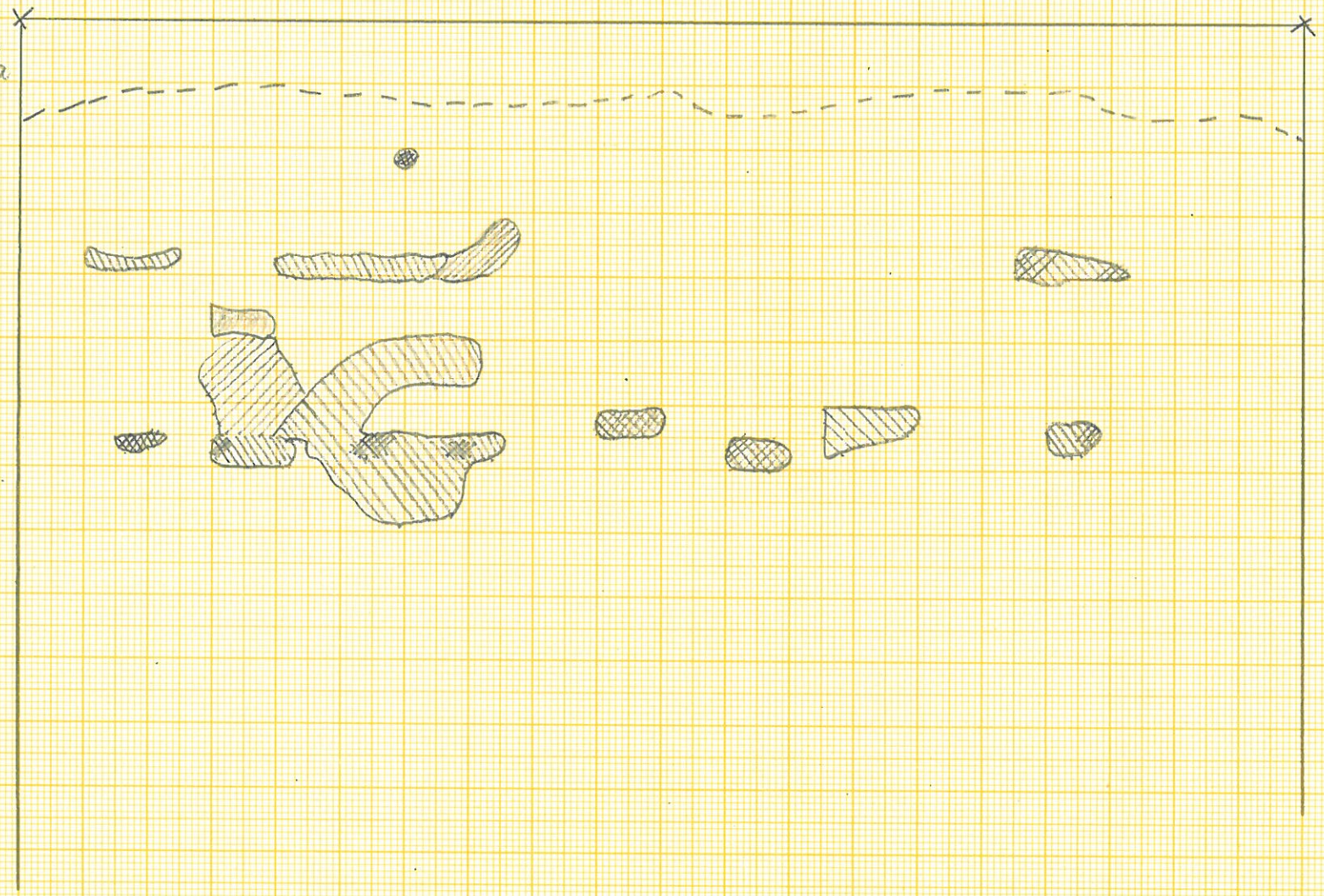
J. Sarkamo 1957. liite 14

Ruudun XI.34 pohjiseinä

151

- - - = turve
- = pumusta masta
- = hiesy
- = hulta
- = likamasta

A 4, 210 x 297 mm.

Lemijärvi Jussjärvi Anttila I

Mitta 1:10.

Sarkamo 1957. Liite 15.

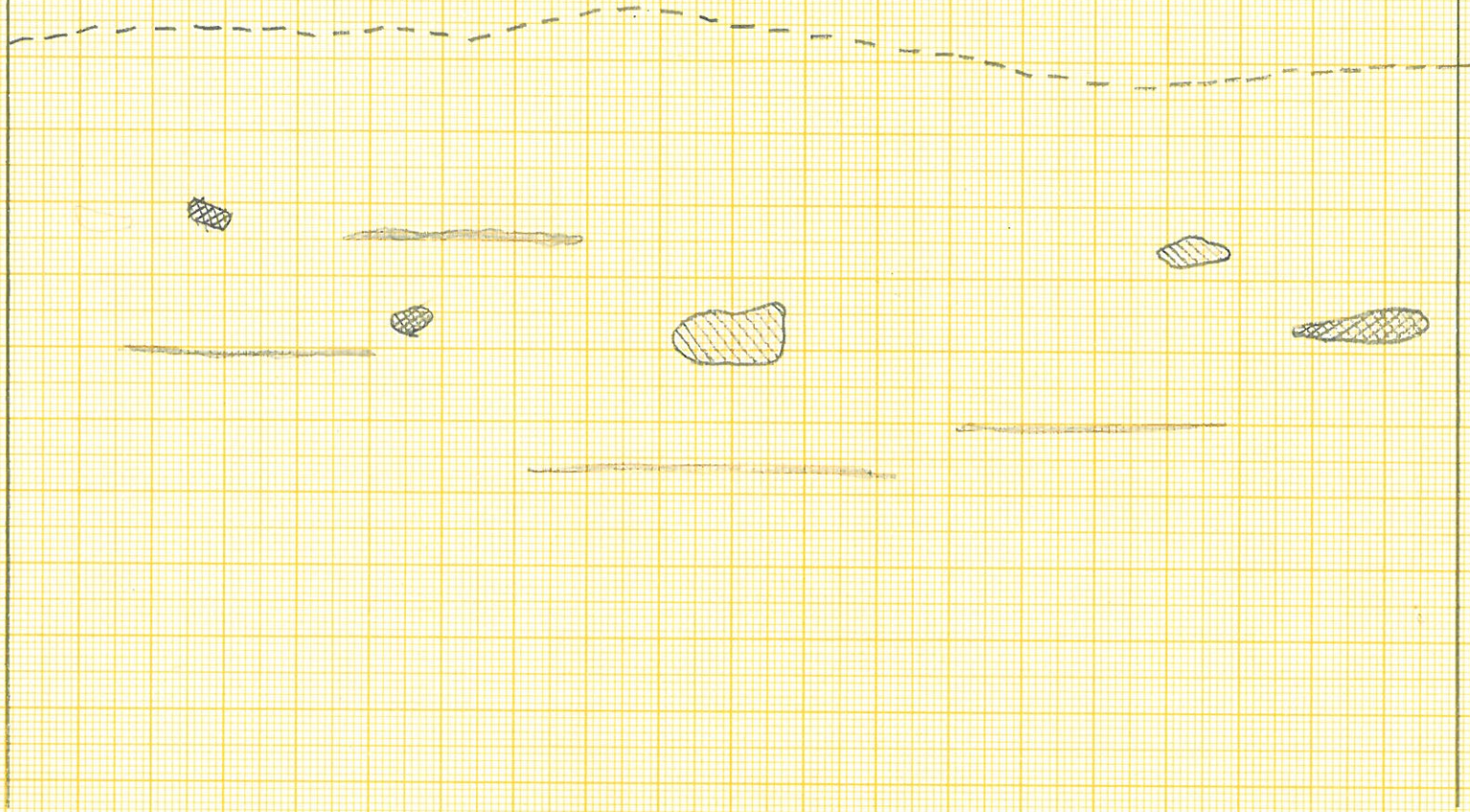
Ruudun XI:34 länsiseinä.

139

X

146

X

N 9 224

A 4 210 X 297 mm.

Kemijärvi Juvjärvi Anttila I

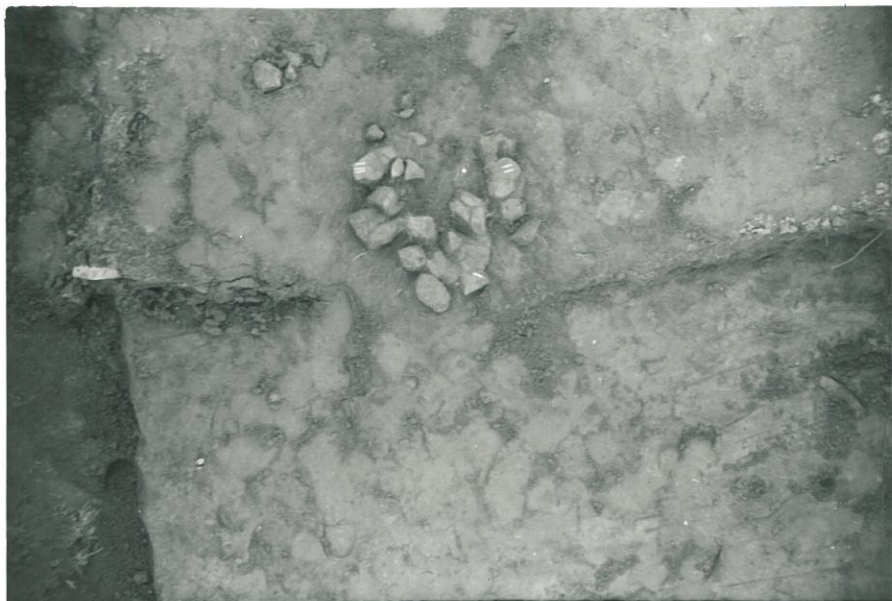
1.
19A

F: 22219

Lien mudussa VIII: 38. Kivien
punnitus: I $\frac{119}{129}$; II $\frac{129}{135}$; III $\frac{127}{135}$;
IV $\frac{118}{131}$; maan pinta 138. Ruu-
dun keskivaiheilla, liedestä
länteen keramiikkaa in-
ritu.-ylhäältä

2.
20A

F: 22220

Lien mudussa XII: 36; 1. krs
(Oikealla XII: 34, vasemmalla
XII: 38) Kivien punnitus
I $\frac{153}{159}$; II $\frac{154}{158}$; III $\frac{152}{157}$; mudun
pinta lieden keskeltä 157-
ylhäältä.

3.
22A

F: 22221

Työkruva - luoteesta.

Kemijärvi Junjari Anttila I

4.
274A

F: 22222

Liesi VI-VII: 36 1. krs. (lasta pohjoisessa)

I $\frac{122}{129}$; II $\frac{128}{132}$; III $\frac{133}{134}$; IV $\frac{127}{133}$

keskeltä maasta 131.

5.
274

F: 22225

Liesi XVIII: 37 1. krs.

6.
284

F: 22226

Sama

I $\frac{140}{147}$; II $\frac{135}{146}$; III $\frac{141}{149}$; IV $\frac{141}{146}$

keskeltä 145.

Kemijävi Jyväskylä Anttila I

7.

29A

F: 22227

Lieni XXIX : 35 1. krs.

(lasta pohjoisessa)

I $\frac{159}{166}$; II $\frac{160}{167}$; III $\frac{160}{169}$; IV $\frac{159}{168}$

kesk. 167.

8.

30A

F: 22228

Lieni XXIX : 33 1. krs.

I $\frac{161}{168}$; II $\frac{166}{173}$; III $\frac{167}{175}$; IV $\frac{165}{167}$

kesk. 169

9.

30A

F: 22228

Sama

Kemijärvi Juujärvi Anttila

10.

31A

F: 22229

Liesi XXIX: 35

I $\frac{153}{158}$; II $\frac{152}{161}$; III $\frac{157}{160}$; IV $\frac{152}{158}$

kesk. 157.

11.

32A

F: 22230

Liesi XXX: 33-35 1. krs

(IV pohjoisessa)

I $\frac{164}{172}$; II $\frac{165}{174}$; III $\frac{165}{173}$; IV $\frac{164}{176}$

kesk. 174.

12.

33A

F: 22231

Työkuva Anttila II: sta
Kuvattu kaakosta.

Kemijärvi Juujärvi Anttila

13.

F: 22233

Anttila - lännestä
Kuvan keskikohdalla muo-
kattu pelto, jossa kaivettiin
Anttila I:n asuinpaikka.

Kemijävi Juvajävi Anttila

14.

F 22236

4

Anttila I - lännestä

15.

F: 22237

5

Anttila I - idästä

16.

F: 22238

6

Anttila II - lännestä

Kemijärvi Jyväri Anttila

17.
7

F: 22239

Anttila II - idästä

18.
8

F: 22240

Anttila II. Vasemmalla olevan aitan ja valkean asuinrakennuksen väliin kaivettiin toimen reunaa myöten pitkä koeja, ja aitasta heinan oikealle olevasta kohdasta koeja suoraan jokeen - etelästä.

19.
9

F: 22241

Anttila I Keskimäisen ladon kohdalla kaivettiin koeja pellon laidan myöten jokeen ja toimen kohtisuoraan ed. vastaan oleva koeja toimen reunaa oikealta olevan ladon eteen - etelästä.

Kemijärvi Juujärvi Anttila

F 24505

Anttilan kivikautiset asuinpaikat I ja II, kuvattuna lännestä.

F 24506

Anttila I: n kivikautinen asuinpaikka pellolla jokitorpällä, kuvattuna koillisesta.